

НАЦИОНАЛНА

АКАДЕМИЯ

ЗА ТЕАТРАЛНО

И ФИЛМОВО

ИЗКУСТВО

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Тодор Иванов Димитров-Мечкарски

относно дисертационен труд „РОЛЯТА НА ПЕСЕНТА В ТЕАТРАЛНИЯ СПЕКТАКЪЛ“ за присъждане на ОНС „доктор“ на ТЕМЕНУГА ДИНКОВА ПЕРВАЗОВА, научен консултант проф. Диляна Мичева

По отношение на образователния ценз, професионалния опит и лични наблюдения

Приятно е да пишеш становище във връзка с дисертацията на колега, с който споделяш години съвместна и ползотворна работа в катедра „Сценична реч“ на НАТФИЗ. Теменуга Первазова е асистент по вокално обучение на проф. Диляна Мичева и преподава от 2018 г. в класовете на проф. Румен Рачев, проф. Снежина Танковска, проф. д-р Ивайло Христов, както и дисциплината „Пиано“.

Т. Первазова има образование, фокусирано върху музиката и театъра – в Средно музикално училище „Христина Морфова“ със специалност „Пиано и пеене“, а по отношение на висшето си образование е изцяло възпитаник на НАТФИЗ, както на бакалавърско ниво – “Актьорство за музикален театър” с художествени ръководители доц. Ел. Цикова и проф. Р. Цонев, така и на магистърско – в специалността „Образователен и терапевтичен куклен театър“ с художествен ръководител проф. Р. Рачев.

Професионалният опит на Теменуга е свързан основно с ДТ “Гео Милев” – Стара Загора и Театър „Искри и сезони“ – София и включва значителен брой роли в театъра, киното и телевизията.

Т. Первазова е отговорен, съвестен, коректен и всеотдаен колега, с когото се общува с лекота, а да се работи – е удоволствие. Спокойно мога да кажа, че сред колегиума от гласови педагози на катедра „Сценична реч“ тя се ползва с уважение и подкрепа. Уважавам в нея характера и трудолюбието, съвестността и вискателността, отговорността към работата и доброто ѝ отношение към колеги и студенти – не е изненада, нито е тайна, че тя е обичан и уважаван от студентите и членовете на академичната общност педагог.

По отношение на общата характеристика на труда и преценка на приносите.

Текстовото тяло на дисертационния труд се разполага в 140 страници по БДС и включва: увод, изложение в три глави, заключение и списък на използваната литература.

Методичният план на научното изследване, поместен в уводната статия, е кратко, точно и ясно структуриран. Целите, които си поставя дисертационният труд са представяне и анализ на изграждането на музикално – театралната форма, изразните средства в песен и слово, приложението на вокалните и вокално – инструментални жанрове в театралния спектакъл, ролята на песента в изграждането на говорно – певческата характеристика на сценичния персонаж, както и *„да се представи песента в ново измерение в театралния спектакъл – пространство и светлина.“* (с.5) Авторът поставя като предмет на изследване музикалното обучение на актьора и изграждането на технически умения за постигане на говорно – певческа характеристика на персонажа, а като обект – ролята на песента като компонент в изграждането на художествения образ и драматургичната линия на театралния спектакъл. Като хипотези на научното изследване авторът поставя: *„1. Овладяване на музикалните форми на песните; 2. Овладяване на музикалните изразни средства в песенните жанрове; 3. Приложение на двуединството пеене - слово в театралния спектакъл; 4. Проблеми и тяхното разрешаване при работа с клавир и синбек.“* (с. 5) Като методи на изследването Т. Первазова разчита от една страна на анализ на съдържанието на специализирана литература, а от друга на педагогическо наблюдение върху процеса на музикалното и вокално обучение на драматичните и куклени актьорите. Приносите са добре формулирани и аргументирани в разгръщането на дисертацията. Приемам съдържанието на автореферата.

Първата глава „Историческото развитие на вокално и вокално – инструменталните жанрове в антична Гърция“, разглежда и анализира приложимостта на музикално – театралните жанрове, обособени в различните периоди на Древността, както и най-изявените творци в дадените жанрови пространства.

Втора глава „Методика“, анализира основните теоретико – практически елементи и методическия стъпки в процеса по овладяването на вокалните изразните средства от актьора (динамика, темпо, ритъм, темпо-ритъм, метрум, метрика, метрически стъпки, тактови размери, паузи, говорна и песенна артикулация, прозодия, говорна и песенна интонация, тембър, хармония, полифония, мелодия). Разгледани са също двуединството пеене-слово, музикалната форма на песента, както и работата върху песента с акомпанимент – клавир или синбек, което смятам за изключително приносно.

В трета глава – „Песента фактор в изграждането на музикално – театралната форма“ се анализират изграждането на звукови картини в театралния спектакъл, ролята на песента в изграждането на говорно-певческата характеристика, пространственото измерение на песента в спектакъла и пр. Специално място е отделено на народната песен, която представлява ключов фактор във вокалното обучение на бъдещите актьори и част от цялостното изграждане на бъдещите творци, пазители на националната култура и език. Заслужено внимание и уважение е отдадено на творчеството на проф. Диляна Мичева, свързано с българската фолклорна песен в нови музикални форми.

В разгръщането на всяка от главите са поместени голямо количество примери, нотни материали и упражнения за овладяване на отделните изразни средства. Списъкът на използваната литература съдържа 91 български и 24 чуждестранни заглавия, включващ текстове на изтъкнати специалисти в областта на театралното и музикално изкуства.

Впечатляващ е и броя на бележките под черта, които основно представляват цитирания и позовавания на авторитетни специалисти в съответната област, а именно 127.

По отношение на публикациите, подадени за разглеждане по настоящата процедура.

Представените от Теменуга Первазова отговарят като брой и връзка с темата на дисертационното изследване на ЗРАСРБ, както и Правилника за прилагането му в НАТФИЗ.

По отношение на някои критични бележки и препоръки.

Смятам уводната статия, както и заключението за доста кратки. Изпитвам известна недостатъчност по отношение мотивацията за научното изследване, актуалността на проблема, срещнатите трудности в изследователската работа. В разгръщането на изложението на дисертацията ми липсват повече коментари и лични наблюдения от страна на автора. Споменатите бележки не променят цялостното положително впечатление и оценка на представената дисертация.

В заключение.

Смятам, че трудът отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, както и Правилника за прилагането му в НАТФИЗ. Смятам, че дисертационният труд е достатъчен по обем, значим по съдържание и приносен по отношение на научната книжнина на нашата Академия. Също така категорично заявявам своята убеденост, че Теменуга Первазова е уважаван, полезен, добре подготвен и с голяма перспектива вокален педагог.

Вследствие на всичко казано и воден от топли чувства към личността, професионалния и педагогически труд на кандидата, както и от приносите и стойността на представения дисертационен труд, убедено и по съвест гласувам с „ДА“ на Теменуга Динкова Первазова да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ и препоръчвам на останалите членове на научното жури да подкрепят труда.

От сърце желая здраве, вдъхновение и успех на Теменуга Первазова!

доц. д-р Тодор Иванов Димитров-Мечкарски

13.04.2021 г.

гр. София